

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/197764,Pawel-Zielony-General-dywizji-Bronislaw-Prugar-Ketling.html>
21.05.2024, 21:49

Paweł Zielony: Generał dywizji Bronisław Prugar-Ketling

Członek Polskiej Organizacji Wojskowej, żołnierz Armii Hallera, w trakcie drugiej wojny światowej dowódca 11. Karpackiej Dywizji Piechoty i 2. Dywizji Strzelców Pieszych, z którą został internowany na terenie Szwajcarii.

Gen. Bronisław Prugar-Ketling dokonuje przeglądu delegacji jednostek wojskowych 2. DSP przybyłych na uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej Tadeusza Reytana. Szwajcaria, Zuchwil, 9 października 1941 r. Fot. z zasobu Muzeum Kościuszki w Solurze

Bronisław Prugar urodził się 2 lipca 1891 r. w Trześniowie (nieopodal Krosna) w rodzinie Karola i Ludwiki z d. Rymarowicz. Po śmierci ojca opiekę nad Bronisławem sprawował jego stryj, ks. Wojciech Prugar, proboszcz parafii Trójcy Przenajświętszej w Babicach. Swoją działalność konspiracyjną przyszły generał rozpoczął jeszcze jako uczeń Gimnazjum Męskiego im. Królowej Zofii w Sanoku. To wtedy wstąpił do Organizacji Młodzieży Niepodległościowej „Zarzewie”. Po zdaniu matury w 1910 r. został powołany na roczną służbę do wojska austriackiego.

Od lektury Sienkiewicza do dowództwa dywizji

W grudniu 1912 r. w rodzinnym Trześniowie Bronisław Prugar założył Drużyny Bartoszone. To wówczas, będąc pod wpływem sienkiewiczowskiej trylogii, przyjął pseudonim Ketling. W 1913 r., po ukończeniu dwóch kursów wojskowych, otrzymał stopnie rotnika i podchorążego. Do 1914 r., dzięki wsparciu materialnemu stryja, studiował prawo na Uniwersytecie Franciszkańskim we Lwowie.

W sierpniu 1914 r. został powołany do cesarsko-królewskiej Armii Austro-Węgier. Podczas

I wojny światowej został dwukrotnie ranny. W 1916 r. dostał się do niewoli rosyjskiej. Po ucieczce, w 1917 r., wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej, a w 1918 r. do Błękitnej Armii formowanej we Francji. W 1919 r., jako dowódca batalionu w Armii Hallera, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

Okres niepodległej Polski to czas jego rozwoju zawodowego. Prugar-Ketling kształcił się m.in. w Wojennej Szkole Sztabu Generalnego i Wyższej Szkole Wojennej. Już jako oficer, zbierając doświadczenie zawodowe, pełnił wiele funkcji dowódczych, w tym m.in.: szefa sztabu 2. Dywizji Górskiej w Przemyślu, zastępcy dowódcy 34. pp. w Białej Podlaskiej, szefa Departamentu Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych, dowódcy piechoty dywizyjnej 11. Karpackiej Dywizji Piechoty w Stanisławowie.

W czasie obrony Polski we wrześniu 1939 r. dowodzona przez płk. Prugara-Ketlinga 11. Karpacka Dywizja Piechoty wstawiła się m.in. rozbiciem zmotoryzowanego pułku SS „Germania” pod Jaworowem. Po wojnie obronnej, idąc przez Węgry, przedostał się do Francji. Po raz kolejny wziął udział w tworzeniu polskiej armii. 11 listopada 1939 r. już jako generał brygady został powołany na stanowisko dowódcy 2. Dywizji Strzelców Pieszych. Dywizja ta brała czynny udział w obronie Francji przed niemieckim najeźdźcą. Do historii przeszły jej walki obronne pod Maîche, Damprichard i Saint-Hippolyte. Straty dywizji wyniosły 41 poległych, 2544 zaginionych i 134 rannych. Za wyjątkowego ducha walki z agresorem oddziały 2. DSP zostały odznaczone przez dowodzącego XLV Korpusem Armijnym gen. Mariusa Daille'a francuskim Krzyżem Wojennym.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)